

MEZENAGO

ARTISTA ESZENIKOENTZAKO GIDA ADMINISTRATIBOA

Espainian sortzen ari diren artista
eszenikoentzako gida administrazio,
kontabilitate eta Fiskalitatearen oinarritzko gida

1. Sarrera

Zergatik da garrantzitsua kudeaketa administratiboa?

Artista eszeniko gisa (sortzailea, interpretea), zure ikuspegi nagusia artea da, baina kudeaketa artistibo on batek aukera emango dizu:

- Ogasunarekin arazoak eta alferrikako isunak saihestea.
- Laguntza eta diru-laguntza publiko eta pribatuak eskuratzea.
- Behar bezala fakturatu eta zure lanegatik kobratu.
- ^ -Zure ekonomia planifikatu eta zure etorkizuneko proiektuetarako aurreztea.

2. Erakunde juridikoa sortzea:

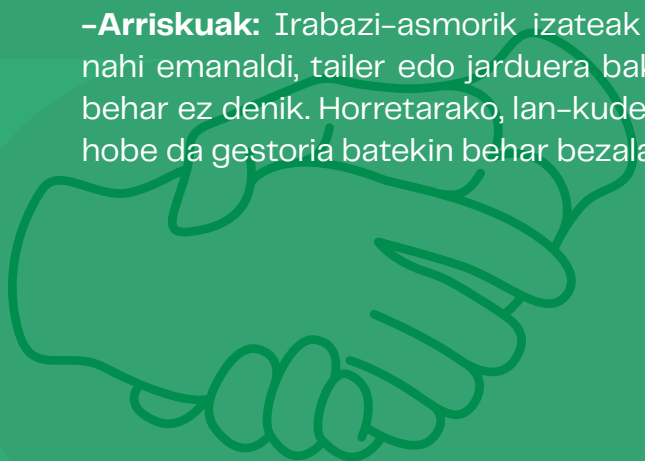
1. Aukera: Irabazi asmorik gabeko kultur elkarte

-**Norentzat gomendatua:** Jarraituko duten jakin gabe jarduerak hasten dituzten artistak, emanaldirik lortuko duten, konpainiak berez etorkizunik izango duen, etab. ez jakitenak. Inbertsiorik (gasturik) ez egiteko eta poliki hazteko.

-**Kostua:** Doan Euskadin (40€ inguru Estatu espainiarrean), baina sinadura elektronikoa gehitu behar da (14€+iva).

-**Abantailak:** Inbertsiorik ez, irekitze tramiteak bakarrik (estatutuak, izen-ematea, fundazio akta) baina kontabilitate kontrola, gainerako entitate juridikoak bezala.

-**Arriskuak:** Irabazi-asmorik izateak eta mantentze-kosturik ez izateak ez du ezan nahi emanaldi, tailer edo jarduera bakoitzean Gizarte Segurantzaren alta emanda egon behar ez denik. Horretarako, lan-kudeaketa bat gehitu beharko da (altak eta bajak), eta hobe da gestoria batekin behar bezala egiten dela ziurtatzea.

2. Aukera: Autonomia (Langile Autonomoen Erregimen Berezia - LAAB)

-**Norentzat gomendatua:** Beren kontura lan egiten duten artistak, bezeroei edo enpresei zuzenean fakturatzeko dietenak eta langilerik ez dutenak.

-**Kostua:** Gizarte Segurantzako hileko kuota (2026an, autonomo berrientzako tarifa finkoa 80€/hilabetekoa da lehen urtean, gero pixkanaka igotzen da).

-**Abantailak:** Sinpletasuna, izapide gutxiago, gastuak kentzeko aukera.

-**Eragozpenak:** Erantzukizun mugagabea (zure ondare pertsonalarekin erantzuten duzu).

Alta emateko urratsak:

1. Ogasunean erregistratzea: Enpresariaren erronda alta ematea (036 edo 037 eredua)

2. Alta gizarte segurantzaren: TA.0521 eredua bete Gizarte Segurantzaren webgunean.

3. Aukeratu EJZ epigrafea: Artista eszenikoentzat, 961.1 izan ohi da (ikusketakiko artistak).

3. Aukera: Sozietate mugatua (LO) edo kooperatiba

-**Norentzat gomendatua:** Bazkide bat baino gehiago dituzten proiektuak, fakturazio altua edo langileak kontratatu beharra.

-**Kostua:** Notarioaren eraketa (300-600€ inguru), sozietateen zergak, eta gestoria (100-200€/mes).

-**Abantailak:** Erantzukizun mugatua, irudi profesionalagoa, diru-laguntza gehiago jasotzeko aukera.

-**Eragozpenak:** Izapide eta kostu finko gehiago.

3. Fakturazioa: Nola kobratu zure lanagatik

Gaur egun, Euskadin nahitaezkoa da fakturak elektronikoki egitea. Horrek esan nahi du zure Aldundiaren laguntza-programa batetik eman beharko dituzula (batuz, adibidez), eta erakunde publikoentzat badira, agian eFaktur bezalako software espezifiko bat beharko duzu.

Zer dato izan behar ditu faktura batek?

- a) Zenbakia eta data.
- b) Zure datuak (Izena, IFZ, helbidea, telefonoa).
- c) Bezeroaren datuak (izena, IFZ/IFK, helbidea).
- d) Zerbitzuaren deskribapena (adib: "X ekitalde batean 2 orduz jardutea").
- e) Zerga-oinarria, BEZa (% 21, % 10 edo salbuetsita, kasuaren arabera) eta osoa.
- f) Ordaintzeko modua eta epemuga.

BEZa arte eszenikoetan

- %21: orokorra (eskolak, tailerrak, salbuetsi gabeko ikuskizunak).
- %10: Zuzeneko ikuskizunetarako sarrerak (antzerkia, dantza, kontzertuak).
- Salbuetsita: zenbait hezkuntza-zerbitzu (curriculumeko ikasgaien baliokide denean).

PFEZren atxikipena

- Enpresa edo erakundeei fakturatzen badiezu, Ogasunari zure ordeaz ordaintzen dioten %15 atxikitzea komeni zaizu (%7 lehen bi urteetan autonomo gisa). Hala, zure datu orokorrek ahalbidetzen badute, PFEZ hori itzuliko dizute zure errenta-aitorpenean.

4. Oinarrizko kontabilitatea: sarrerak eta gastuak erregistratzen ditu.

Sarrera eta gastuen liburua

- Derrigorrezkoa** autonomoentzat. Excel-en eraman dezakezu, baina Euskadin LROE (lehen 140 eredu) duen egoitza elektronikoan sartu beharko duzu
- Diru-sarrerak**: Zure lanagatik kobratzen duzun guztia.
- Gastu kengarriak**: materiala, jantziak, joan-etorriak, prestakuntza, lokalaren alokairua, publizitatea, etab.

Fakturak eta frogagiriak gordetzea

- Gorde itzazu faktura eta tiket guztiak 5 urtez, Ogasunak eskatuz gero.

5. Zergak: Zer eta noiz ordaindu?

PFEZ (Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga)

-**Zatikako ordainketa:** hiruhileko bakoitzean (apirila, uztaila, urria, urtarrila), zure fakturazioak muga batzuk gainditzen baditu. Bakarrik beste pertsona batzuei kenkaridunak ordaintzen badizkiezu, edo norbait kontratatzen baduzu zure ikuskizunetarako.

-**Urteko aitorpena:** Ekainean, 100 ereduarekin.

BEZ (Balio Erantsiaren gaineko Zerga) Beti, "jarduerarik gabe" jarri behar baduzu ere.

-**Hiruhileko aitorpena:** 303 ereduak (apirila, uztaila, urria, urtarrila).

-**Urteko aitorpena:** 390 eredu (urteko laburpena).

Jarduera ekonomikoen gaineko zerga (JEZ)

-Urtean milioi bat euro baino gehiago fakturatzen baduzu bakarrik (zu bezalako pertsonentzat, artista hasiberrientzat, salbuetsita).

6. Artistentzako laguntzak eta diru-laguntzak

Dirulaguntza publikoak

-**Eusko Jaurlaritza:** Sorkuntzarako, produkziarako, sustapenerako eta komunikaziorako edo beste jarduera batzuetarako deialdiak.

-**Autonomia erkidegoak eta udalak:** kultur proiektuetarako tokiko laguntzak, egoitzetarako laguntzak.

-**INAEM edo Etxepare:** Biretarako eta mugikortasunerako dirulaguntzak.

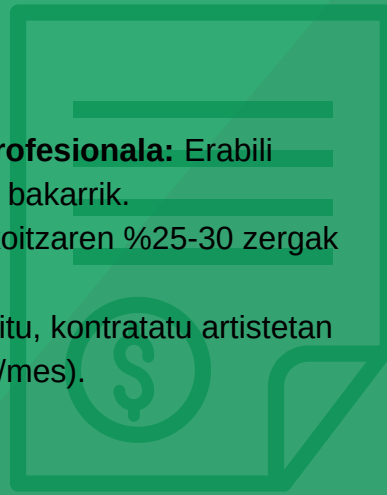
Bekak eta egoitza artistikoak

-**Getxoko Juana Bizkarra, Errenteriako Legamia, Artekaleko Sorburu, Karrikan sarea...**

-**Europako sareak:** Culture Moves Europe bezalako programak mugikortasun artistikorako.

7. Aholku praktikoak.

- Bereizi zure ekonomia pertsonala eta profesionala:** Erabili banku-kontu bat zure jarduera artistikorako bakarrik.
- Aurreztu zergetarako:** Gorde sarrera bakoitzaren %25-30 zergak ordaintzeko.
- Aholkularitza:** Kudeaketak estutzen bazaitu, kontratatu artistetan espezializatutako kudeatzaile bat (90-150€/mes).

Fakturaren adibidea

FAKTURA ZK. 2026-001

Data: 2026/03/11

Artista: María López García

IFZ: 12345678A

Helbidea: Arte Kalea 123, 28001 Madril

Telefonoa: 600 123 456

Emaila: maria.lopez@arteescenico.es

Bezeroa: Madrilgo Udal Antzokia

IFK: A87654321

Helbidea: Plaza Nagusia 1, 28012 Madril

Kontzeptua

"Etxea" obran antzezpena

Desplazamendua

Azpitotala

BEZ (10%)

PFEZren atxikipena (% 15)

(15%)

ORD. BAT GUZTIRA

Ordainketa modua: Banku transferentzia

Epemuga: faktura datatik 30 egun

IBAN: ESXX 1234 5678 9012 3456 7890

Zer da faktura elektronikoa eta zergatik da garrantzitsua?

Faktura elektronikoa paperezko fakturaren lege-baldintza berberak betetzen dituen dokumentu digitala da, baina formatu elektronikoan jaulki, bidali eta gordetzen da (PDF, XML, etab.).

Nola jaulki faktura elektronikoak?

-Fakturazio programak: Bizkaian Batuz bezala online egin dira. Zure bezeroaren DIR3 kodeak sartu behar badituzu, ef4ktur deskargatu beharko duzu.

-Sinadura elektronikoa: Ziurtagiri digitalak (FNMT) erabil ditzakezu legezko balioa emateko edo Izenpe.

-Biltegiatzea: Faktura elektronikoak 5 urtez gorde behar dituzu haien egiazkotasuna eta osotasuna bermatuko duen formatu batean.